

Sygn. akt I C 897/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2021 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Marek Jasiński

Protokolant: Joanna Czyżewska

po rozpoznaniu 9 lutego 2021 r. w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. R. (1)

przeciwko P. R. (1)

o eksmisję

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 897/20

UZASADNIENIE

Powód A. R. (1) pozwem z dnia 29 czerwca 2020 roku domagał się nakazania pozwanemu P. R. (1) opuszczenia i opróżnienia lokalu mieszkalnego nr (...) mieszczącego się przy ul. (...) w G., a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że pozwany narusza spokój i bezpieczeństwo pozostałych domowników, dopuszczając się przemocy fizycznej i psychicznej wobec członków rodziny, nie pokrywa kosztów związanych z utrzymaniem lokalu, a nadto nadużywa alkoholu i środków odurzających.

Pozwany nie wniósł odpowiedzi na pozew, jednak podczas rozprawy 1 grudnia 2020 r. oświadczył, iż zaprzecza okolicznościom wskazywanym w pozwie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. R. (1) jest ojcem pozwanego P. R. (1). Strony zamieszkują lokal położony w G. przy ul. (...). W lokalu oprócz powoda i pozwanego zamieszkuje M. R. – córka powoda i siostra pozwanego.

/bezsporne/

P. R. (2) jest oskarżony o znęcanie się nad siostrą i ojcem. Przed tutejszym Sądem w II Wydziale Karnym toczy się podstępowanie w tym zakresie. Pozwany oddany został pod dozór policji, a nadto ma ustanowiony zakaz zbliżania i kontaktowania się z M. R. i A. R. (1).

/bezsporne; nadto dowody: postanowienie z dnia 18 czerwca 2020 r. – k. 6-6 verte/

Pozwany nie figuruje w (...) Centrum (...) jako osoba pobierająca świadczenia, ani nie figuruje w bazie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Od 1 września 2020 r. pozwany posiada status osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku do dnia 27 lutego 2021r.

/dowody: pismo (...) Centrum (...) z dnia 3 listopada 2020 r. – k. 28; pismo Urzędu Pracy z dnia 3 listopada 2020 r. z załącznikiem – k. 30-31; pismo Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z dnia 23 listopada 2020 r. – k. 39/

Podczas jednej z sytuacji, gdy pozwany poniżał ojca, a jego córka chciała go obronić, P. R. (1) przyduł ją i kopnął. Kilka razy zachowanie pozwanego skutkowało interwencją policji. Pozwany chciał przejąć lokal mieszkalny położony w G. przy ul. (...), chciał pozbyć się powoda z domu, używając przy tym wulgaryzmów, proponował powodowi zapłatę 10.000 zł za opuszczenie lokalu.

Od czasu ustanowienia zakazu zbliżania pozwany nie ma kontaktu z powodem ani siostrą M.. Pozwany nie mieszka w spornym lokalu, znajdują się tam jedynie jego rzeczy.

Powód upominał pozwanego odnośnie czystości i porządku w zajmowanym lokalu, co doprowadzało do potyczek słownych pomiędzy stronami. Zdarzało się, że pozwany na złość pozostałym domownikom rozmawiał głośno przez telefon i biegł po schodach, co powodowało, że pozostali domownicy nie mogli spać.

/dowód: karta wizyty lekarskiej M. R. – k. 5; zeznania świadka M. R. – protokół elektroniczny – k. 50; przesłuchanie powoda A. R. (2) – protokół elektroniczny – k. 50; częściowo przesłuchanie pozwanego P. R. (1) – protokół elektroniczny – k. 50; notatka urzędowa – k. 60; dowody z akt sprawy II K 597/20 tut. Sądu – k. 66-361/

Poziom funkcjonowania P. R. (1) mieści się w granicach norm wiekowych, na poziomie inteligencji przeciętnej. Nie jest on osobą upośledzoną umysłowo, potrafi odróżnić dobro od zła, nie występują u niego cechy organicznego uszkodzenia centralnego układu nerwowego.

Opiniowany przejawia zaburzenia cech osobowości – zaburzenia mieszane z przewagą cech osobowości zależnej oraz cechy ogólnej niedojrzałości emocjonalnej, trudności w zakresie funkcjonowania społecznego. W okresie dzieciństwa P. R. (1) narażony był na doznawanie traum wynikających z dysfunkcji systemu rodzinnego, które wiązały się przede wszystkim z alkoholizmem ojca oraz występującą w rodzinie przemocą. Doświadczenia z tamtego okresu narażały go na istotne kryzysy emocjonalne, przy czym brakowało warunków do ich prawidłowego przepracowania. Istotnym czynnikiem wpływającym negatywnie na rozwój emocjonalny był brak pozytywnej postaci ojca, który zapewniłby bazę prawidłowego rozwoju emocjonalnego jak również wspomagałby kształtowanie się prawidłowych postaw społecznych i etycznych. Opiniowany rozwinął destrukcyjne mechanizmy radzenia sobie ze stresem poprzez ucieczki w stany upojenia substancjami psychoaktywnymi i pod ich wpływem w zachowania impulsywne – rozładowywanie wstrzymywanych wcześniej emocji w destrukcyjny sposób. P. R. (2) nie wypracował stabilnych okoliczności, warunków życia umożliwiających bezpieczne funkcjonowanie. Nie wykształcił sobie również konstruktywnych sposobów radzenia sobie z problemami życiowymi, dlatego potrzebuje pomocy terapeutycznej.

Opiniowanego cechuje skłonność do reagowania silną bezradnością w obliczu trudności życiowych, co wynika z niewykształconej zdolności umiejętnego, przemyślanego, uwzględniającego wszystkie czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, konstruktywnego rozwiązywania zaistniałych problemów. Reaguje zatem niekiedy nasilonym, niekiedy nieadekwatnym do rzeczywistości lękiem, popada w poczucie ogólnego chaosu wewnętrznego i dyskomfortu psychicznego. Poczucie własnej bezwartościowości i nieudolności może powodować, że w sytuacjach kryzysów życiowych przyjmuje postawę bierności lub sięga po destrukcyjne rozwiązania.

Opiniowany przejawia trudności w zakresie tworzenia i utrzymywania relacji interpersonalnych, które wynikają z braku zdolności do wyrażania własnych potrzeb i emocji, związane są z niestabilną samooceną. Przejawia nadto zakłócenia procesów motywacyjnych. Niechętnie podejmuje wysiłki związane z realizacją długofalowych celów.

Sklonny jest do wyboru nieskomplikowanych aktywności, przynoszących szybką gratyfikację. Porzuca wysiłek, gdy pojawiają się niepowodzenia, co jest związane z jego trudnością w radzeniu sobie z doświadczaniem stanów frustracji.

P. R. (2) przejawia cechy uzależnienia od substancji psychoaktywnych, przy czym pozostaje bezkrytyczny wobec własnego problemu związanego z nadużywaniem narkotyków lub wręcz zaprzecza tym trudnościom i nie uznaje potrzeby leczenia odwykowego. Konieczne jest by opiniowany podjął leczenie odwykowe oraz terapię psychologiczną.

/dowód: opinia biegłej z zakresu psychologii – k. 362-369; opinia biegłych z zakresu(...) – k. 370-382/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Okoliczności faktyczne, mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, Sąd ustalił na podstawie załączonych dokumentów w postaci powyżej opisanych dowodów, w tym przede wszystkim dokumentów z akt postępowania toczącego się przed tutejszym Sądem w sprawie o sygn. akt II K 957/20. Sąd na mocy art. 278¹ k.p.c. dopuścił dowody z opinii psychologicznej oraz opinii sądowo – psychiatrycznej wykonanych w ramach wskazanego postępowania karnego. Ustaleń w sprawie dokonano również w oparciu o zeznania świadka M. R., jak również na podstawie dowodów z przesłuchania stron. Co się tyczy dowodu z przesłuchania pozwanego, Sąd podszedł do niego z ostrożnością, uznając na wiarygodny jedynie w zakresie znajdującym potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w aktach niniejszej sprawy. Podkreślenia wymaga, iż pozwany posiada interes prawny w korzystnym rozstrzygnięciu sprawy, zaś przytaczane przez niego okoliczności – szczególnie związane z częstotliwością zażywania substancji psychoaktywnych – pozostawały w sprzeczności z innymi wiarygodnymi dowodami, w oparciu o które Sąd dokonał ustaleń w sprawie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy zachowanie pozwanego uzasadnia orzeczenie w stosunku do niego eksmisji ze spornego lokalu.

Zgodnie z art. 13 § 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (dalej również jako „ustawa”) współlokator może wytoczyć powództwo o nakazanie przez sąd eksmisji małżonka, rozwiedzionego małżonka lub innego współlokatora tego samego lokalu, jeżeli ten swoim rażąco naganym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie.

Przesłanką orzeczenia eksmisji na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy jest rażąco naganne postępowanie współlokatora, które uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie. Jak zaznaczył Sąd Najwyższy w wytycznych z 1978 r. (zob. uchwała pełnego składu (...) z 13.1.1978 r., III CZP 30/77, OSNCP 1978, Nr 3, poz. 39, teza VI), rażąco naganne postępowanie ma miejsce zwłaszcza wtedy, gdy stałe nadużywanie przez małżonka alkoholu, wywoływanie awantur i dopuszczanie się aktów przemocy stanowi zagrożenie dla życia, zdrowia lub spokoju pozostałego małżonka i innych członków rodziny, zwłaszcza małoletnich dzieci. Szczególnie naganym postępowaniem uniemożliwiającym wspólne zamieszkiwanie jest zatem przede wszystkim stosowanie przemocy w rodzinie.

Rażące zachowanie rozumieć należy jako ciężkie, poważne i zawinione. Trafne jest stwierdzenie, że niewłaściwe zachowanie – tj. bezprawne lub niezgodne ze zwyczajami, dobrymi obyczajami, zasadami współżycia społecznego – również musi być długotrwałe lub powtarzające się, co wywieść można z istoty uciążliwości albo jednorazowe, ale rzeczywiście ciężkie. Przyjąć zatem należy, że ma to być zachowanie rozciągnięte w czasie i nacechowane dużą dozą złej woli ze strony lokatora. Naganne zachowanie musi mieć postać kwalifikowaną, być uporczywe (częste, wielokrotne, powtarzające się) lub rażąco naganne (o dużym nasileniu złej woli, szczególnie szkodliwe ze względu na charakter naruszeń norm). To prawnie i społecznie naganne zachowanie musi też mieć realnie uciążliwy wpływ na zamieszkiwanie współlokatorów. Od powinności przestrzegania zasad współżycia społecznego mających na celu zapewnienie bezkonfliktowych zachowań w ramach poszczególnych stosunków społecznych i prawnych nie zwalnia ani wiek, ani określony status społeczny. Szczególnego znaczenia nabiera powinność bezkonfliktowego, harmonijnego

współżycia w stosunkach między współlokatorami. Wszelkie bowiem nieprawidłowości w tym zakresie mają z reguły szersze reperkusje w określonej społeczności lokalnej.

W tym miejscu wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie. Stosownie zatem do treści przedmiotowych przepisów, ciężar dowodu spoczywał w toku procesu na powodzie.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika wprawdzie, iż pozwany dopuszczał się zachowań, które z punktu widzenia zasad współżycia społecznego i wspólnego zamieszkiwania można uznać za naganne (brak dbania o porządek domowy, spory z siostrą, czy kłótnie z ojcem), jednak w ocenie Sądu zachowania te miały charakter pojedynczy i incydentalny, nie wyczerpywały znamion zachowań rażąco nagannych. Podkreślenia wymaga, iż pomiędzy domownikami kilkakrotnie dochodziło do awantur, zaś niektóre z nich kończyły się interwencją policji, natomiast zdarzenie z udziałem siostry, w wyniku którego pozwany kopnął M. R. wystąpiło tylko raz. Pozwany zastosował się do orzeczonego wobec niego w postępowaniu karnym obowiązku opuszczenia spornego lokalu.

Wobec powyższego Sąd uznał, że na obecnym etapie – biorąc pod uwagę zebrany materiał dowodowy, w tym przede wszystkim wnioski zawarte w opinii psychologicznej oraz opinii sądowo – psychiatrycznej, przeprowadzone w ramach postępowania karnego, z których wynika, iż P. R. (1) winien jest poddać się terapii w związku z używaniem środków psychoaktywnych jak również z uwagi na problemy osobowościowe – brak było podstaw do orzeczenia eksmisji, tym bardziej że pozwany realizuje nałożony na niego obowiązek w ramach postępowania karnego w postaci nakazu opuszczenia lokalu na czas postępowania karnego. Co więcej, przed zamknięciem rozprawy w niniejszej sprawie, brak było również informacji o kolejnych incydentach czy nagannych zachowaniach pozwanego w stosunku do domowników, wobec czego Sąd doszedł do przekonania, że ilość i natężenie negatywnych zachowań pozwanego względem powoda i siostry w okresie poprzedzającym zamknięcie rozprawy nie była na tyle poważna, by uzasadniała orzeczenie eksmisji w trybie art 13 ust.2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego, co skutkowało oddaleniem powództwa.

Sygn. akt I C 897/20

ZARZĄDZENIE

Dnia 10 marca 2021r.

1. (...)
2. (...)
3. (...)

SSR Marek Jasiński